

Vaccination med Gardasil 9 för unga 18 – 26 år

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Syfte	2
Kompetenskrav för vaccinerande personal.....	2
Hälsodeklaration	3
Vaccination	3
Observation efter vaccination	3
Administrativa rutiner.....	4
Information till individen.....	4
Bilaga 1.....	5
Bilaga 2	6

Syfte

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa en enhetlig och säker hantering av HPV-vaccination med Gardasil 9 för individer på ungdomsmottagningar i Regionhälsan-vaccination med Gardasil 9 för unga individer.

Målgrupp

Riktlinjen gäller för vaccination av:

- Unga personer 18–26 år som är folkbokförda i Västra Götalandsregionen
- Individer under 18 år, som inte tidigare vaccinerats med Gardasil eller som fått Gardasil 4, se Bilaga 2 för vägledning. De som tidigare vaccinerats med Gardasil 4 ska erbjudas två doser Gardasil 9.

OBS! För personer under 18, år krävs antingen målsmans godkännande eller en mognadsbedömning som visar att den unge själv kan ta ställning till vaccinationen.

Personer som påbörjar vaccination innan de fyller 27 år ska erbjudas andra dosen även om de hunnit fylla 27 vid tidpunkten för dos 2

Kompetenskrav för vaccinerande personal

Vaccination med Gardasil 9 får utföras av personal som innehar formell ordinationsrätt enligt gällande regelverk. Personal utan ordinationsrätt får vaccinera enligt generell ordination om de genomgått utbildning inom:

- Allmän vaccinologi
- Vaccinationsteknik
- Allergiska reaktioner och akut omhändertagande
- Gardasil 9 och HPV (innehåll, indikationer, kontraindikationer, säkerhet, biverkningar)

Vaccinationsschema

Gardasil 9 ges i två doser:

- Dos 1: Dag 0
- Dos 2: 6–12 månader efter dos 1

Det finns ingen övre tidsgräns för när dos 2 av Gardasil kan administreras. Person som har fått dos 1, men där det har gått mer än 12 månader sedan vaccinationstillfället, kan ges dos 2 utan att vaccinationsserien behöver börjas om.

Immunsupprimerade personer behöver tre doser och ska hänvisas till behandlande läkare för bedömning och ordination. Vaccination kan därefter ges av UM/MUM på behandlande läkares ordination.

Hälsodeklaration

- Samtliga individer ska fylla i hälsodeklaration inför vaccination.
- Hälsodeklarationen ska importeras i MittVaccin och gås igenom av personal innan vaccination påbörjas.
- Syftet är att identifiera kontraindikationer, allergier, pågående infektion eller annan relevant medicinsk information, se checklista i Bilaga 1.
- Om något i hälsodeklarationen eller i samtalet skapar osäkerhet ska ungdomen hänvisas till läkare på vårdcentral för medicinsk bedömning.

Vaccination

Vaccinet ska administreras genom intramuskulär injektion. Vaccinet ges företrädesvis i överarmens deltoidmuskel.

Observation efter vaccination

Även om allergiska reaktioner är mycket ovanliga ska individen stanna kvar på mottagningen i 15 minuter efter vaccination med Gardasil 9, så att personalen kan observera eventuella reaktioner.

Administrativa rutiner

- Dokumentera given dos och batchnummer i MittVaccin
- Säkerställ att ungdomen får information om när nästa dos ska tas
- Vid påbörjad vaccination innan 27 års ålder ska andra dosen alltid planeras, även om ungdomen hinner fylla 27 innan nästa besök
- Vid vaccination av ungdom under 18 år. Dokumentera målsmans godkännande eller utförd mognadsbedömning.

Information till individen

Vid vaccinationstillfället ska följande information ges:

- Syftet med HPV-vaccination – lämna ut broschyr om Gardasil 9
- Vaccinationsschema och behov av fullföljd dosering – fyll i och lämna ut vaccinationskort
- Eventuella biverkningar *
- När individen ska söka vård (t.ex. kraftig allergisk reaktion)

***Vanliga biverkningar**

De vanligaste biverkningarna är milda och övergående:

- Smärta, rodnad eller svullnad på injektionsstället
- Huvudvärk
- Feber
- Illamående
- Trötthet
- Yrsel
- Muskel- eller ledvärk

Bilaga 1

Checklista: Hälsodeklaration inför Gardasil 9 – När ska läkare bedöma?

Använd checklistan för att avgöra om individen kan vaccineras direkt, eller om läkarbedömning krävs.

Vid svar enligt nedan kan vaccination ges:

- *Fråga 3:* Det är ingen kontraindikation enligt FASS att ha nyligen vaccinerats
- *Fråga 4:* Ökad blödningsbenägenhet kan behöva längre tryck på injektionsstället efter injektion.
- *Fråga 8:* Allergi mot ägg är ingen kontraindikation
- *Fråga 9:* Förutsatt att det inte föreligger överkänslighet mot det aktuella preparatet
- *Fråga 10:* Annan allergi - ej kontraindikation
- *Fråga 11:* arbetar inom Hälso- och sjukvård – ej relevant
- *Fråga 12:* Syfte – ej relevant.

Svar enligt nedan bör föranleda att vaccination skjuts upp:

- Fråga 1: Feber, allmänpåverkan
- Fråga 2: Gravid

Svar enligt nedan bör föranleda läkarbedömning

- Fråga 5: Immunbrist – kan behöva tre doser, hänvisa till behandlande läkare för ordination
- Fråga 6: Medicin som påverkar immunförsvaret - kan behöva tre doser, hänvisa till behandlande läkare för ordination
- Fråga 7: Allergisk reaktion i samband med tidigare vaccination – hänvisa till vårdcentral för bedömning.

Bilaga 2

Identifiering av individer vaccinerade med Gardasil 4 respektive Gardasil 9

- Gardasil 9 infördes för flickor i det nationella vaccinationsprogrammet den 1 september 2019 och ersatte då Gardasil 4.
- Från och med höstterminen 2020 inkluderades även pojkar i vaccinationsprogrammet.
- HPV-vaccination ges i årskurs 5, vilket motsvarar 10–12 års ålder.

Detta gör att ålder och födelseår kan användas för att avgöra vilket vaccin en individ sannolikt fått.

Flickor som sannolikt fått Gardasil 4

Flickor som vaccinerades innan Gardasil 9 infördes (2019) kan antas ha fått Gardasil 4. Det gäller för flickor födda 2006 eller tidigare.

Motivering: Dessa flickor gick i årskurs 5 innan 2019, dvs. före bytet till Gardasil 9.

Flickor som sannolikt fått Gardasil 9

- Födda 2007–2009
Dessa flickor gick i årskurs 5 vid eller strax efter införandet 2019.
- Födda 2010 eller senare
Samtliga flickor i dessa årskullar får Gardasil 9 genom skolhälsovården.

Pojkar

Eftersom Gardasil 9 var det upphandlade vaccinet vid införande av det nationella vaccinationsprogrammet för pojkar har samtliga pojkar i programmet fått Gardasil 9. Det gäller pojkar födda 2009 eller senare.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Ungdomsmottagningar

Innehållsansvar: Jannike Norström, (janle5), Specialistläkare

Godkänd av: Lena Stenfeldt, (lenst48), Områdeschef, Agneta Lindkvist, (agnjo28), Områdeschef

Dokument-ID: RHS9921-2065389356-139

Version: 10.0

Giltig från: 2026-03-27

Giltig till: 2028-03-27